

Törvény a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről – 2008-tól

2007. évi LXXV. törvény a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről

Elfogadva: 2007. június 11-én

Hatályba lépés (általában): 2008. január 1-jén

A törvény célja:

A jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység követelményeinek meghatározása. A törvény rendelkezéseit a nem jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátása során is alkalmazni kell

Új fogalmak (2. §)

- audit bizottság
- csoportkönyvvizsgáló
- egyeztető testület
- érintett állami szerv
- jogsegélyszolgálat
- könyvvizsgálói hálózat
- közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó
- különbözeti vizsga
- szakmai kompetencia vizsga

Jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység (3. §)

2007

- számviteli jogszabályok szerinti beszámoló felülvizsgálata, szabályszerűségének, megbízhatóságának, hitelességének, a megbízható és valós összkép tanúsítása
- alapításkor, átalakuláskor, jogutód nélküli megszűnéskor a külön jogszabályban előírt értékelés, ellenőrzés, véleményezés
- jogszabályban előírt egyéb könyvvizsgálói feladat

4

Egyéb szakmai szolgáltatás (3. §):

- gazdálkodó átvilágítása, értékelése
- alapítással, átalakulással, jogutód nélküli megszűnéssel, folyamatos működéssel, gazdálkodással, információs rendszerrel kapcsolatos pénzügyi-, adó-, és járulék-, vám-, számviteli és számítástechnikai, szervezési tanácsadás, szakértés (ideértve az igazságügyi szakértői tevékenységet is)
- Számviteli, ellenőrzési, pénzügyi, könyvvizsgálói szakoktatás, továbbképzés, vizsgáztatás
- könyvviteli szolgáltatás

Figyelem! A felsorolás a törvényben nem jelenti azt, hogy az egyéb szakmai szolgáltatásokat csak könyvvizsgálók nyújthatják!

5

A Kamara jogállása (4. §):

A Kamara önkormányzattal, nyilvántartott tagsággal rendelkező köztestület, országos hatáskörű jogi személy.

Feladatainak ellátására jogi személyiséggel nem rendelkező központi és területi szerveket hoz létre.

2007.

A Kamara feladatai (4. §):

2007.

A Kamara

- hatósági jogkörében a törvényben nevesített hatósági feladatokat és
- érdekképviseleti feladatokat

lát el.

Hatósági feladatok (4. § 5)

- kamarai tagfelvétel, regisztráció
- standardalkotás
- okleveles képzés irányítása, vizsgáztatás
- képzés szervezése a jelölteknek, szakmai kompetencia vizsga megszervezése, lebonyolítása,
- különbözeti vizsga meghatározása és lebonyolítása,
- kötelező szakmai továbbképzés
- döntés a fegyelmi ügyekben,
- együttműködés más államok hatóságaival.

Érdekképviselési feladatok (4. § 6)

- alapszabály, önkormányzati szabályok alkotása,
- minőségbiztosítás működtetése
- törvények, jogszabályok véleményezése,
- képviselet a számviteli szabályozásban,
- együttműködés az állami szervekkel,
- szakmai konzultáció, tanácsadás, konferenciák,
- etikai szabályok az IFAC kódexe alapján,
- egyeztető testület, jogsegélyszolgálat,
- monitoring, tájékoztató

Kamarai hatósági eljárások (5. §):

- felvétel a kamarába, tagság megszűnése,
- könyvvizsgáló cégek engedélyezése, az engedély visszavonása
- Harmadik országbeli könyvvizsgálók (cégek) nyilvántartásba vétele és törlése
- könyvvizsgálat szüneteltetése, a tevékenység újbóli engedélyezése
- Minősítés megadása, visszavonása
- felvétel (törlés) a könyvvizsgálói képzési programba, a jelöltek névjegyzékébe
- okleveles könyvvizsgáló vizsga, szakmai kompetencia és különbözeti vizsga engedélyezése
- Külföldi oklevél elismerése az okleveles képzésben való részvételhez
- tanulmányok elismerése az okleveles képzési programban
- okleveles képzés szervezésének engedélyezése
- minőségellenőrzés lefolytatása

Kamarai tagság (11. §):

- jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatot csak igazolvánnyal rendelkező kamarai tag végezhet

- Kamarai tagság feltételei:

- szándék a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálati tevékenység ellátására
- okleveles könyvvizsgálói képesítés
- megelőző egy éven belül sikeres kompetencia vizsga
- büntetlen előélet
- nincs más munkaviszony, közalkalmazotti, köztisztviselői jogviszony, munkaviszony jellegű jogviszony csak könyvvizsgálónál (cégnél)*
- nem személyes közreműködő tagja, vezető tisztségviselője más társaságnak, csak könyvvizsgáló cégnek
- alapszabály szerinti felelősségbiztosítása van (vagy a cégnek)
- megfizette az igazgatási szolgáltatási díjat
- elismeri a kamara szabályzatait
- nincs a közügyektől eltiltva, nem áll szabadságvesztés alatt, életmódja miatt nem zárták ki, stb.

* Kivétel indokolt esetben a munkáltató nyilatkozata alapján

Tagok jogai (17-20. §)

•Jogok:

- kamarai szolgáltatások igénybevétele,
- tanácskozási és szavazati jog gyakorlása (választó és választható),
- egyéb szakmai szolgáltatások nyújtása (alapszabály, etikai szabályzat)
- közreműködő igénybevétele,
- testületi ülésen való részvétel a megbízónál,
- betekintés, felvilágosítás kérés a megbízónál.

Tagok kötelezettségei (22-24. §)

•Kötelezettségek:

- önkormányzati szabályok betartása,
- adatváltozás bejelentése,
- tagdíjfizetés,
- szakmai továbbképzés,
- standardok szerinti munka,
- megbízóval kapcsolatban (Gt alapján)
 - Intézkedés vagyoncsökkenés esetén,
 - Részvétel a legfőbb szerv ülésén a beszámoló tárgyaláskor.

Szüneteltetés (26-29. §)

- engedély kérelem alapján (min.12 hó)
- köteles, ha nem felel meg az összeférhetetlenségi előírásoknak,
- megbízások átadása, jelöltek munkaviszonyának megszüntetése,
- továbbképzés kötelező,
- szolgáltatási arányos díjfizetés,
- tanácskozási, választási jog megmarad,
- lgazolvány bevonása,
- tevékenység újrakezdése: kérelem, engedély

Tagsági viszony megszűnése (30-31. §)

- megszűnés esetei:

- kilépés,

- kizárás fegyelmeivel,

- felvételi követelményeknek való meg nem felelés,

- tag halála,

- felvételi bizottság jogerős határozata után törlés, igazolvány bevonás, más államok hatóságainak tájékoztatása.

Könyvvizsgáló cég engedélyezése (34-36. §):

- a tevékenység végzésének szándéka
- az irányító szervben a tagok többségét az EGT államaiban jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatra jogosult könyvvizsgálók (cégek) alkotják, ez érvényes a szavazati jogok többségére is
- kamarai tagok végzik a cég nevében a munkát
- nincs olyan tevékenység, amely akadályozza a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatot
- alapszabály szerinti felelősségbiztosítás
- jó üzleti hírnév
- a hozzájárulási díj fizetésének vállalása
- az igazgatási szolgáltatási díj megfizetése
- a Kamara szabályzatainak elismerése

2007.

Természetes és jogi személyek közös szabályai (45-48. §)

- írásos szerződéskötési kötelezettség,
- lemondás, visszahívás esetén közlés
 - a Közfelügyeleti Bizottsággal,
 - a Cégbírósággal, a felügyeleti hatósággal,
- a megbízó értesítése, ha a határidő nem teljesül,
- csoportkönyvvizsgáló felelőssége a harmadik ország könyvvizsgálói dokumentációja hozzáféréseért.

2007.

Összeegyeztetlenség (53. §)

- Tilos az a tevékenység, amely csorbítja feddhetetlenségét, objektivitását, függetlenségét, jó hírnevét.
- Többféle szolgáltatás önmagában nem csorbítja az objektivitást, függetlenséget.
- Összeegyeztetetlen
 - Szakmai szolgáltatás, vagy egyéb tevékenység, ha nem képes a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatot ellátni.
- Részletek: az alapszabályban, etikai szabályzatban.

2007

Könyvvizsgálati díj (54. §)

2007

- Díj szabad megállapodás tárgya
- Meghatározó tényezők:
 - feladat jellege,
 - időigénye,
 - tárgyi és személyi feltételek,
 - további költségek
- Tilos
 - egyéb szolgáltatások nem befolyásolhatják
 - nem alapulhat feltételen,
 - nem fizethet és kaphat jutalékot az ügyfélszerzésért
- Kamara ajánlást adhat ki az elvekre.

Minősített könyvvizsgálók szabályai (49-52. §):

- speciális minősítést külön jogszabályok írnak elő (jelenleg: pénzügyi intézményi, biztosítói, befektetési vállalkozási, nyugdíjpénztári és önkormányzati minősítések ismertek)
- a minősítési feltételeket a törvény részletezi (könyvvizsgálói és az adott gazdálkodók jog szerinti könyvvizsgálatában vagy ellenőrzésében szerzett gyakorlat)
- az elbírálás során az érintett állami szervek (PSZÁF, Állami Számvevőszék) véleményét ki kell kérni
- a Kamara külön nyilvántartást vezet a minősítettekről
- továbbképzésükről a Kamara gondoskodik

Közérdeklődésű gazdálkodók könyvvizsgálóinak kötelezettségei (55-59. §):

- a mérleg fordulónaptól számított 3 hónapon belül átláthatósági jelentés közzététele a könyvvizsgáló honlapján a törvényben meghatározott tartalommal,
- jelentés az ügyfél audit bizottságnak a függetlenségről, a jogszabályi kötelezettség mellett nyújtott egyéb szolgáltatásokról, beszámolás a könyvvizsgálatról
- a természetes személy (aláíró könyvvizsgáló) rotációja 5 évenként, 2 éves várakozással

2007.

Könyvvizsgálói felelősség (60. §)

- A könyvvizsgáló szakmai (fegyelmi) felelőssége a tevékenység ellátásáért
 - nem korlátozható
 - fegyelmi eljárás szankciókkal.
- A könyvvizsgáló vagy a könyvvizsgáló cég anyagi felelőssége a Ptk. szerint
 - Arányos felelősség a gyakorlatban
 - Felelős a megbízást vállaló (cég vagy természetes személy)
 - A könyvvizsgáló felelőssége a könyvvizsgáló céggel szemben a jogviszony alapján.

Könyvvizsgálói függetlenség alapvető kritériumai (61-65. §):

- A könyvvizsgáló nem vehet részt megbízója döntéshozatalában
- A könyvvizsgáló, annak közeli hozzátartozója, a cég, a hálózat és a megbízó között nem állhat fenn közvetlen vagy közvetett olyan kapcsolat, amely a függetlenséget veszélyezteti
- A függetlenséget veszélyeztető tényezőket (önellenőrzés, önérdek, elfogultság, privát kapcsolat, fenyegetés) folyamatosan figyelni kell és intézkedni, mindezeket dokumentálni kell.

Könyvvizsgálói függetlenség (61-65. §):

Veszélyeztetésnek minősül (nem teljes körűen):

- a könyvvizsgáló, a cég, a hálózat más tagja által a könyvvizsgálattal összefüggően teljesített egyéb szolgáltatás
- ha a megbízó vezetői állású munkavállalója közeli hozzátartozója a könyvvizsgálónak
- ha a könyvvizsgáló, vagy közeli hozzátartozója a megbízó vezető testületének tagja, vagy két éven belül tagja volt
- a megbízó nyomásgyakorlása a könyvvizsgálóra

Könyvvizsgáló cég esetén a függetlenségi rendelkezéseket a cég nevében eljáró valamennyi aláíró könyvvizsgálóra, a cég vezetőtestületének és felügyelő bizottságának tagjaira is alkalmazni kell (63. §)

A Kamara az alapszabályban és az etikai szabályzatban további követelményeket írhat elő.

Titoktartás (66-67. §):

- a könyvvizsgáló köteles a megbízással összefüggő titkokat megőrizni, azokat nem használhatja fel
- a kötelezettség a megbízás megszűnése után is terheli a könyvvizsgálót és azokat akik általa jutottak a titok birtokába
- kivételek:
 - a minőségellenőrzéshez, a kamarai fegyelmi eljáráshoz és a közfelügyelethez adott szükséges és arányos adatszolgáltatás, a munkaanyagok rendelkezésre bocsátása. Az eljárókat a könyvvizsgálóval azonos titoktartási kötelezettség terheli
 - a régi könyvvizsgáló (cég) részéről az utódjának teljesített szükséges és arányos adatszolgáltatás

Okleveles könyvvizsgáló szakképesítés és képzés (79. §):

2007.

- államilag elismert, iskolarendszeren kívüli, felsőfokú szakképesítés
- az oklevél kiadására - a Kamara nevében - az Okleveles Könyvvizsgálókat Képesítő Testület (OKKT) jogosult
- a képesítés megszerzése: a törvényben, alapszabályban, a szakképesítési és vizsga szabályzatban előírt követelmények teljesítése útján

Okleveles könyvvizsgálói képzés feltételei (89-96, 206. §):

- időtartama: maximum 4 év
- a tananyag képzési modulokból (jog, adózás, közgazdaságtan és pénzügy, szervezet és vezetés, számvitel és elemzés, számvitel-szervezés, könyvvizsgálat és ellenőrzés) áll. Modulok, vagy résztanulmányok elismerése lehetséges.
- felvételi feltételek a képzési programba:
 - szakirányú felsőfokú oklevél
 - mérlegképes szakképesítés
 - a felsőfokú végzettség megszerzését követő min. 1 éves gyakorlat (3 éven belül) fokozatos vezetéssel
 - külföldi oklevél elismerése az oktatási bizottság hatásköre
- vizsgázás csak a Kamara szervezésében
- részletes előírások a szakképzési és vizsgaszabályzatban

Könyvvizsgálói jelöltség (97-103. §):

-Kérelemre felvétel a névjegyzékbe

- feltétel:

- könyvvizsgáló szakképesítés

- büntetlen előélet

- két éves, min. heti 36 órás munkaviszony kamarai tagnál (cégnél)

- jelölti időszak: 3 év (2 év munkaviszony az előbbiek szerint, plusz 1 év az alapszabály szerint)

Új vizsgák (104-105. §):

- **Szakmai kompetencia vizsga:** a könyvvizsgáló jelölti időszakot lezáró, illetve újbóli kamarai tagságért folyamodó személy által letett (részben írásbeli) vizsga, amelynek anyagát a Kamara külön szabályzatban határozza meg.

- **Különbözeti vizsga:** a külföldön már jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatra jogosító engedéllyel rendelkező személyek kamarai tagfelvételéhez szükséges vizsga. A vizsgát magyar nyelven kell teljesíteni.

A kompetencia vizsga nem vonatkozik azokra a képesítést szerzettekre, akik a törvény hatályba lépése előtti rendelkezések szerint kezdték meg szakmai gyakorlatukat.
(205. §)

A Kamara tisztségviselői (119. §)

- elnök
- alelnökök (számukat, hatás- és feladatkörüket az alapszabály szabja meg)
- fegyelmi megbízott
- a kamarai bizottságok elnökei, a területi szervezetek elnökei
- az OKKT elnöke

Leszámítva a bizottsági elnöki funkciót is betöltő alelnököket, többes tisztségviselés nem megengedett. Ugyanazt a tisztséget maximum 2 alkalommal lehet betölteni (120. §). A Kamara 2007. július 1-jén hivatalban lévő tisztségviselői még egy alkalommal újraválaszthatóak (202.§)

Területi szervezetek (145-146. §):

- önálló jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek
- a szervezetek megnevezését, a szerveződés elveit a törvény nem tartalmazza
- nincs szó az illetékességi területről, így lehetőség van a regionális szerveződésre is

A működés finanszírozása (147. §):

Finanszírozási források:

- tagdíjak, hozzájárulási díjak, egyéb díjbevételek
- hatósági eljárások utáni igazgatási szolgáltatási díjbevételek
- okleveles könyvvizsgálói képzési program bevételei
- a közfelügyeleti rendszer működésével kapcsolatos kamarai feladatok ellátásához nyújtott állami támogatás
- alapítványi és egyéb támogatások
- szolgáltatási tevékenység bevételei
- pályázat útján elnyert összegek
- nemzetközi és hazai együttműködésből származó összegek
- egyéb bevételek

Minőségellenőrzés :

A minőségellenőrzési bizottság feladatkörébe – a törvényben, alapszabályban, önkormányzati szabályzatban rögzítettekén kívül – a törvény szerint a következők tartoznak:

- a minőségbiztosítási rendszer irányítása
- a nemzeti szakmai és minőségellenőrzési standardok érvényesülésének ellenőrzése, értékelése
- a függetlenségi szabályok betartásának ellenőrzése, értékelése
- a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálat díjának a törvény előírásaival való összhangja
- a könyvvizsgálat során felhasznált erőforrások mennyiségének és minőségének ellenőrzése, értékelése
- a minőség-ellenőrzés határozatai végrehajtásának ellenőrzése,
- a minőségellenőrök oktatása, szakmai továbbképzése
- határozathozatal a minőségellenőrzésről

Minőségellenőrök nyilvántartásba vételének feltételei:

- a nyilvántartásba vétel előtt megszervezett minimum 6 éves szakmai gyakorlat
- az előírt képzésen való részvétel
- a pályázó a nyilvántartásba vételt megelőző 6 évben fegyelmi eljárásban nem kapott fegyelmi büntetést, vagy figyelmeztetést
- a legutolsó minőségellenőrzésen nem került sor intézkedésre

Olyan könyvvizsgálókat, akiknél a jogszabály szerinti könyvvizsgálat ellátásának feltétele a megfelelő minősítés megléte, csak olyan minősített könyvvizsgáló ellenőrizhet, aki a minősítését a minőségellenőrzést legalább 3 évvel megelőzően kapta (160. §)

A Kamara tisztségviselői és bizottsági tagjai (kivéve a minőségellenőrzési bizottságot) nem lehetnek minőségellenőrök (160. §)

A minőség-ellenőrzés lefolytatása (165-173. §):

- gyakorisága általában 6 év, közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálójánál 3 év
- rendkívüli ellenőrzést kezdeményezhet a Közfelügyeleti Bizottság, a fegyelmi megbízott, a fegyelmi– és szakértői bizottság
- a kamarai tag, könyvvizsgáló cég kérésére történő rendkívüli ellenőrzés díjköteles
- az ellenőrzésről 15 napon belül zárójelentés készül
- a zárójelentésre az ellenőrzött 15 napon belül észrevételt tehet a bizottságnál
- az észrevételezési idő lejártát követően a bizottság határozatot hoz
- Intézkedések:
 - kötelező továbbképzés
 - figyelmeztetés a nem megfelelő gyakorlat megszüntetésére
 - fegyelmi eljárás kezdeményezése

Fegyelmi szabályok (174-179. §):

Fegyelmi vétség az, ha valaki gondatlanságból, vagy szándékosan

- a szakmai szolgáltatás nyújtásával összefüggő kötelezettségeket,
- a törvény, az alapszabály vagy az etikai szabályzat előírásait,
- a jogszabályok és a szakmai standardok előírásait

megszegi (174. §)

2007

Fegyelmi szankciók (177. §):

- írásbeli megrovás
- pénzbírság
- a minősítés megvonása
- kizárás a Kamarából, illetve a cég engedélyének visszavonása

A szankciók mellett van lehetőség fegyelmi büntetésnek nem minősülő figyelmeztetés alkalmazására is.

Közfelügyeleti Bizottság (186-192. §):

- miniszter által felkért, nyilvános pályázatban kiválasztott 7 tag,
- titkársági feladatokról a miniszter gondoskodik,
- feltétel a megfelelő ismeret és tapasztalat a könyvvizsgálattal kapcsolatban
- a bizottsági tagok többsége nem gyakorló szakember
- a bizottság elnöke a bizottsági tagok közül választott nem gyakorló szakember
- a bizottság vizsgálja és értékeli:
 - a jog szerinti könyvvizsgálói tevékenység engedélyezését,
 - a szakmai standardok, az etikai szabályok, a minőségellenőrzési standardok kialakítását, elfogadását,
 - a szakmai továbbképzési és a minőségellenőrzési rendszer működését,
 - a fegyelmi eljárásokat.

A bizottsági tagság egyszer ismételtethető.